

**รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียน
ที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30***
**A Management Model of Inclusive Education for Students
with Special Needs in Schools under Secondary Educational
Service Area Office 30**

วสุชา ชาวสุณย์
Worapol Chaosoon
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
North Eastern University, Thailand
E-mail: chaows.2017@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ ครูรับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน จำนวน 443 คน กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการเรียนรวมในสถานศึกษา จำนวน 9 คน และ กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำนวน 59 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

*ได้รับบทความ: 16 พฤษภาคม 2561; ตอบรับตีพิมพ์: 24 ธันวาคม 2561

Received: May 16, 2018; Accepted: December 24, 2018

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวม ประกอบด้วยกระบวนการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน (Planning) 2) ด้านการจัดองค์กร (Organizing) 3) ด้านการควบคุม (Controlling) และ 4) ด้านการปรับปรุง (Improvement)
2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการควบคุมกำกับ และด้านการปรับปรุงพัฒนา 4) ประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบโดยภาพรวม มีความกลมกลืนกันและสัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบ; รูปแบบการบริหาร; การเรียนรวม

Abstract

The research objectives were to investigate the management composition of inclusive education for students with special needs in schools under Secondary Educational Service Area Office 30, and to develop a management model of inclusive education for students with special needs in schools under Secondary Educational Service Area Office 30. The research had three sample groups. The first group consisted of 443 administrators, academic teachers, teachers responsible for the project, and teachers. The second sample group comprised nine experts, and the third sample group consisted of 59 directors and vice directors. The research instrument was a 5-scales, questionnaire, semi-structured interview questions, and a evaluation of the suitability and feasibility of the model. The data of mixed method research methodology was analyzed by means of mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), Confirm Factors Analysis (CFA) by computer program.

The findings were as follows:

1. The management composition of inclusive education for students with special needs in schools under Secondary Educational Service Area Office 30 was composed of 4 aspect: 1) Planning 2) Organizing 3) Controlling, and 4) Improvement.

2. For a model for inclusive education for students with special needs in schools under Secondary Educational Service Area Office 30, in comprised 5 components: 1) Rationale 2) Objectives, 3) Work Process comprising planning, organizing, controlling and improving or revising, 4) Evaluation, and 5) success condition. Regarding a model confirmation analysis, in all, all 4 aspects were closely related with high level of suitability and feasibility.

Keywords: a Model; Administration Model; Inclusive Education

1. บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของชีวิตในการที่จะพัฒนาคน เพื่อเพิ่มศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีในสังคม รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นเรื่องความเสมอภาคและโอกาสที่จะมีให้กับเด็กทุกกลุ่ม ภาครัฐจึงจัดให้มีการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษขึ้น ในโรงเรียนปกติในรูปแบบการเรียนรู้ร่วม เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษามากขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติได้ใช้ทรัพยากรในการเรียนการสอนร่วมกัน ดังนั้นการจัดการเรียนรวมจึงเป็นแนวทางการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการ

ศึกษา มาตรา 10 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดบุคคลให้มีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับบุคคล มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือทพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการได้เร่งประสานและดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ครอบคลุมเด็กทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา รับบุคคลที่มีความบกพร่องดังกล่าว เข้าเรียนรวม

และจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือพิการได้เข้าเรียนรู้สังคมและสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนของเด็กปกติ ทั้งนี้ด้วยจุดประสงค์ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทางสังคม เกิดการยอมรับในความเป็นมนุษย์จากการติดตามผลการดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมยังประสบปัญหาในการบริหารจัดการ โดยอาจเกิดจากสถานศึกษายังไม่มีความรู้และขาดทักษะในการบริหารผลการดำเนินงานบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มาตรฐานที่ต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาคือด้านการบริหารงาน (Ministry of Education, 2008)

ในวงการศึกษไทยได้พัฒนาโครงสร้าง SEAT ขึ้นมา โดยนำเอาแนวความคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่จะต้องปรับและเตรียมการจัดการเรียนร่วมอย่างไร ที่จะช่วยให้เด็กทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนสามารถเรียนรวมกับคนอื่นได้ แทนที่จะเป็นการมุ่งเตรียมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้พร้อม และมีคุณสมบัติถึงเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งในปัจจุบันนักวิชาการศึกษายังพบว่า เด็กบางกลุ่มก็ยังมีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ไม่สามารถจัดไปได้ สถานศึกษาที่บริหารจัดการเรียนรวม จะทำอย่างไรที่จะสนองตอบความต้องการหรือข้อจำกัดเหล่านี้ และเป็นที่มาของการปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ของการบริหารสถานศึกษาจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทำโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบ วิธีการและการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป โดยสนับสนุนให้ดำเนินการจัดการเรียนรวมให้ครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้านตามโครงสร้างซีท SEAT Framework ผนวกกับการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM : School Based Management) จะก่อให้เกิดการจัดการและรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นทั้งในชั้นเรียนปกติและในโรงเรียนทั้งระบบ ดังนั้นเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จึงได้มีนโยบายให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดทุกโรงเรียนบริหารจัดการเรียนรวม เพื่อเปิดโอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีโอกาสได้เข้าเรียนรวมกับเด็กปกติ ผลการดำเนินงานบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มาตรฐานที่ต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนา คือ ด้านการบริหารงาน

จากปัญหาที่พบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมของประเทศ ซึ่งพบปัญหาและอุปสรรคในด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ คือ ผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการจัดการศึกษา การให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สถานศึกษา

ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ห้องน้ำ ทางเดิน บันได วิลแชร์ สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Office of the Basic Education Commission, 2007)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ

1. ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

ขั้นที่ 1 การศึกษาทบทวน หลักการ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

ขั้นที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบจัดการเรียนรวมกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน และครูรับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมกลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล จำนวน 10 คนคน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

2. ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

ขั้นที่ 1 การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คนคน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive

Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 37 คน ครูวิชาการ จำนวน 37 คน ครูรับผิดชอบโครงการ จำนวน 37 คน และครูผู้สอน จำนวน 332 คน ได้มาโดยการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 443 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขั้นที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 37 คน และครูรับผิดชอบโครงการ จำนวน 37 คน รวมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 74 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ประกอบด้วยกระบวนการบริหาร 4 ขั้น ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) การควบคุมกำกับ (Controlling) และ 4) ด้านการปรับปรุงพัฒนา (Improvement)

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการ ซึ่งแบ่งการบริหารจัดการออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการควบคุมกำกับ และด้านการปรับปรุงพัฒนา 4) ประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบด้านการวางแผน (Planning) พบว่า อยู่ระหว่าง 0.523 ถึง 0.925 สถิติค่าไคสแควร์ ($\chi^2 = 763.422$) องศาความเป็นอิสระ (df = 27) สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/องศาความเป็นอิสระ ($\chi^2 / df = 28.276$) ดัชนีระดับความกลมกลืน (GFI = 0.733) ด้านการจัดองค์กร (Organizing) อยู่ระหว่าง 0.777 ถึง 0.993 สถิติค่าไคสแควร์ ($\chi^2 = 8388.922$) องศา

ความเป็นอิสระ ($df=135$) สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/องศาความเป็นอิสระ ($\chi^2 / df = 62.140$) ดัชนีระดับความกลมกลืน ($GFI = 0.361$) ด้านการควบคุมกำกับ (Controlling) อยู่ระหว่าง 0.827 ถึง 0.991 สถิติค่าไคสแควร์ ($\chi^2 = 2356.298$) องศาความเป็นอิสระ ($df = 35$) สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/องศาความเป็นอิสระ ($\chi^2 / df = 67.323$) ดัชนีระดับความกลมกลืน ($GFI=0.500$) และด้านการปรับปรุงพัฒนา (Improvement) อยู่ระหว่าง 0.930 ถึง 0.979 สถิติค่าไคสแควร์ ($\chi^2 = 489.397$) องศาความเป็นอิสระ ($df = 5$) สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/องศาความเป็นอิสระ ($\chi^2 / df = 97.879$) ดัชนีระดับความกลมกลืน ($GFI = 0.722$) โดยภาพรวมองค์ประกอบการบริหารมีความกลมกลืนกัน

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ทฤษฎีและหลักการบริหารนำองค์ประกอบการบริหาร ตัวชี้วัดตามโครงสร้างซีท รวมถึงผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ทำให้ทราบถึงกระบวนการบริหารและแนวทางการดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้สรุปรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาปรับปรุง และพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อใช้เป็นแนวทางด้านการบริหารจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยศึกษาประเด็นด้านการจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ตั้งแต่ระบบการรับเด็กเข้าศึกษาจนถึงการจัดการศึกษาในโรงเรียนแกนนำ แล้วนำผลที่ศึกษามาส่งเสริมรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีรูปแบบที่ดีขึ้น โดยการบริหารจัดการได้ดำเนินการตามกรอบการบริหารโครงสร้างซีท ซึ่งกระบวนการบริหารจัดการเรียนรวมที่ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมได้ใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการมีองค์ประกอบของการดำเนินการสรุปได้ 4 ชั้น ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การควบคุมกำกับ และการปรับปรุงพัฒนา ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้มอบหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการแนวคิดโครงสร้างซีทของเบญจา ชลธารันนท์ (Chonthanon, 2003) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดโครงสร้างซีท คือ การปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนรวมโดยการจัดการทั้งระบบในโรงเรียน ครอบคลุมทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และนักเรียนทั่วไป สภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอน และเครื่องมือ

ในโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมในโรงเรียนทั่วไป ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จะเห็นได้ว่าโรงเรียนแก่นนำจัดการเรียนรวม ที่ผู้วิจัยได้ศึกษานั้น มีระบบการบริหารจัดการที่ครอบคลุมตรงตามหลักแนวคิดของการบริหารตามกรอบโครงสร้างชีวิตอย่างครบถ้วน

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 30 ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้อง ถึงรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งรูปแบบการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การควบคุม กำกับ และการปรับปรุงพัฒนา ตามกรอบโครงสร้างชีวิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการบวนการบริหารตามรูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ครอบคลุมตามกรอบโครงสร้างชีวิต ส่งผลโดยตรงต่อนักเรียน สอดคล้องกับไซมอน (Simon, 2001) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและผู้ปกครองความสำเร็จของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังนั้นการที่โรงเรียนการที่โรงเรียนให้การแนะนำผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วม และขอให้ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและ

ได้รับการตอบสนองจากผู้ปกครองนั้นจะเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียน

จากการศึกษาองค์ประกอบและรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมนั้นมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การควบคุม กำกับ การปรับปรุงพัฒนา ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมตามกรอบโครงสร้างชีวิต คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ ซึ่งมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผ่านกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ พัฒนาสร้างอย่างต่อเนื่องและเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ ซึ่งได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีการสังเคราะห์รูปแบบการบริหาร การสอบถาม การสัมภาษณ์ ข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญด้านการบริหาร และจากการให้ข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำมาจัดทำและยกย่องรูปแบบและยังผ่านกระบวนการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้องค์ประกอบในการยกย่องรูปแบบที่มีความถูกต้องเหมาะสม มีความเป็นไปได้สามารถนำไปใช้ได้

นอกจากนี้ยังได้ตรวจสอบและประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ทำให้ทุกองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวม ทั้ง 4 ขั้นตอน ของกระบวนการบริหารจัดการเรียนรวม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผ่านการประเมินตรวจสอบจากผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารเป็นอย่างดีจึงสามารถประเมินออกมาได้ว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุมิล อุดมพิริยะศักย์ ได้พัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บริการสนับสนุน นักศึกษาพิการเรียนร่วมระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการเรียนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญยิ่ง สายเมฆ (Saymek, 2012) รูปแบบการดำเนินการจัดการเรียนรวมที่มีประสิทธิผลสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) สภาพการปฏิบัติ ด้านการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุน และบริการจัดการเรียนรวม การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านความต้องการให้มีการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนให้

นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ พัฒนาตามศักยภาพ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบมีความสอดคล้องกับประสิทธิผลการดำเนินการจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสอดคล้องมากที่สุด 2 ด้าน คือ จุดมุ่งหมายและการประเมินผล ส่วนหลักการดำเนินการ กลไกวิธีดำเนินการ เงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องอยู่ในระดับมาก 3) รูปแบบมีความเหมาะสมและประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านจุดมุ่งหมายและด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ส่วนด้านหลักการดำเนินการด้านกลไกการดำเนินการ ด้านวิธีการดำเนินการด้านการประเมินผล มีความเป็นไปได้ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
ควรมีการวางแผนการบริหารอย่างชัดเจน เป็นระบบตามองค์ประกอบการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ มีการควบคุมกำกับอย่างสม่ำเสมอ
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - 2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน
ส่งผลต่อรูปแบบการบริหารจัดการแบบเรียนรวม มัธยมศึกษา

References

- Chonthanon, B. (2003). *A Guide to Managing shared Learning using the Seat*. Structure. Bangkok : Printing House.
- Ministry of Education. (2008). *Core Curriculum Basic Education 2008*. Bangkok : Ministry of Education.
- Office of the Basic Education Commission. (2007). *Student Development Guidelines with Problems in Learning*. Bangkok : Ministry of Education.
- Saymek, B. (2012). An Effective Co-management Model for Students with Problems in Learning in Basic Education. District Office Education in Ubon Ratchathani. *Thesis Master of Education*. Graduate School : Ubon Ratchathani Rajabhat University.